

Yttrande från Europeiska regionkommittén – Förslag till direktiv om plast för engångsbruk

(2018/C 461/17)

Huvudföredragande: Sirpa HERTELL (FI-EPP), ledamot, stadsfullmäktige, Esbo**Referensdokument:** Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om minskning av vissa plastprodukters inverkan på miljön

COM(2018) 340 final – 2018/0172 (COD)

I. ÄNDRINGSREKOMMENDATIONER

Ändringsrekommendation 1

Beaktanded 1

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 192.1,	med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 192.1 och artikel 114 avse- ende förpackningar i enlighet med artikel 3.1 i direktiv 94/62/EG,

Motivering

Det här ändringsförslaget rör den första meningen i ingressen. Det syftar till att klargöra den rättsliga statusen för plastartiklar för engångsbruk som utgör en förpackning i det här förslaget till direktiv i förhållande till det antagna direktivet om förpackningar och förpackningsavfall.

Ändringsrekommendation 2

Skäl 11

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
(11) För vissa plastartiklar för engångsbruk finns det ännu inga lättillgängliga alternativ som är lämpliga och mer hållbara. Förbrukningen av de flesta sådana plastartiklar för engångsbruk förväntas öka. För att vända denna utveckling och verka för mer hållbara lösningar bör medlemsstaterna vara skyldiga att vidta nödvändiga åtgärder för att tydligt minska förbrukningen av dessa produkter, dock utan att äventyra livsmedelshygienen eller livsmedelssäkerheten, god hygienisk praxis, god tillverknings- ningssed, konsumentinformation eller spårbarhetskraven i unionens livsmedelslagstiftning.	(11) För vissa plastartiklar för engångsbruk finns det ännu inga lättillgängliga alternativ som är lämpliga och mer hållbara. Förbrukningen av de flesta sådana plastartiklar för engångsbruk förväntas öka. För att vända denna utveckling och verka för mer hållbara lösningar bör medlemsstaterna vara skyldiga att vidta nödvändiga åtgärder, utan att det påverkar artikel 18 i direktiv 94/62/EG, för att tydligt minska förbrukningen av dessa produkter, dock utan att äventyra livsmedelshygienen eller livsmedelssäkerheten, god hygienisk praxis, god tillverknings- ningssed, konsumentinformation eller spårbarhetskraven i unionens livsmedelslagstiftning. Innan sådana åtgärder vidtas bör medlemsstaterna åläggas att genomföra en bedömning av sociala, ekonomiska och miljömässiga konsekvenser för att säkerställa att åtgärderna är proportionerliga och icke-diskriminerande.

Motivering

Det här ändringsförslaget syftar till att säkerställa att åtgärder som vidtas på nationell, regional och lokal nivå är proportionerliga, icke-diskriminerande och förenliga med befintlig EU-lagstiftning, inbegripet direktiv 2008/98/EG och direktiv 94/62/EG.

Ändringsrekommendation 3*Artikel 1*

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Detta direktivs syfte är att förebygga och minska vissa plastprodukters inverkan på miljön, särskilt vattenmiljön , och på människors hälsa samt att underlätta övergången till en cirkulär ekonomi med innovativa affärsmodeller, produkter och material och därigenom bidra till den inre marknadens goda funktion.	Detta direktivs syfte är att förebygga och minska vissa plastprodukters inverkan på miljön i allmänhet , särskilt transporter av plastavfall till alla vattenmiljöer, inklusive sötvatten och grunda vatten, samt på människors hälsa eller på livet i havet och att underlätta övergången till en cirkulär ekonomi med innovativa affärsmodeller, produkter och material och därigenom bidra till den inre marknadens goda funktion.

Motivering

Plastskräp har nyligen rapporterats inte bara i havsmiljöer, utan även i sötvattensområden, inbegripet floder och sjöar. Fynden har observerats i alla miljöer, från glaciärer på bergstoppar till vattenkällor eller floder. Detta är ett tydligt tecken på att plastavfallet i naturen sprids genom ett flertal olika mekanismer, varav många är inte är fullt ut kända.

Avrinningsvatten från regn och smältande snö i städer har inte beaktats tillräckligt. Avrinningsvatten i städer är ett växande problem eftersom klimatförändringarna leder till extrem nederbörd. I Norden är dumpning av snö i hav och sjöar också en av anledningarna till att plast hamnar i vattensystemen.

Europa har många känsliga akvatiska ekosystem, som floder och sjöar, och framför allt två mycket känsliga havsekosystem, nämligen Östersjön och Medelhavet.

Ändringsrekommendation 4*Artikel 2*

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Detta direktiv ska gälla de plastartiklar för engångsbruk som ingår i förteckningen i bilagan samt fiskeredskap som innehåller plast.	Detta direktiv ska gälla plastartiklar för engångsbruk, särskilt de som ingår i förteckningen i bilagan, och generellt alla föremål av icke nedbrytbar engångsplast som lämnas kvar i naturen oavsett anledning samt fiskeredskap som innehåller plast.

Motivering

Det är mycket viktigt att inse att det vid sidan av fossila icke nedbrytbara polymerer även finns fossilbaserad biologiskt nedbrytbar plast och icke nedbrytbar biobaserad plast. Skräpet uppstår från icke-nedbrytbara material som lämnas kvar i naturen, oavsett anledning. Den främsta lösningen bör vara att samla in allt engångsmaterial och återvinna det mekaniskt, kemiskt eller med hjälp av biotekniska metoder. Produkter måste utformas på ett sätt som möjliggör detta. Engångsartiklar i plast som inte ingår i insamlingssystemet riskerar alltid att bli avfall i akvatiska ekosystem.

Fiskeredskap används huvudsakligen i vattenmiljöer och kan förloras oavsiktligt, även när de används på rätt sätt.

Det nuvarande förslaget behandlar endast en del av problemet med marint plastskräp. Fisket återhämtar sig, men sjöfarts- och båtsportsverksamheten i europeiska havsområden bör kontrolleras noggrant och regleras för att förhindra avfallsdumpning i havet och sörja för lämplig avfallshantering på land. Medelhavet och Östersjön är särskilt utsatta på grund av turismen och bör omfattas av särskilt skydd.

Ändringsrekommendation 5

Artikel 3.3 (ny) efter 3.2

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
	(3) plast för engångsbruk, ofta kallad engångsplast: produkt som är avsedd att användas endast en gång och som har en begränsad livslängd; den kan upplösas i många enskilda separata komponenter och omfattar artiklar avsedda att användas endast en gång innan de kastas eller materialåtervinns.

Motivering

Många plastmaterial som används under lång tid är engångsartiklar, t.ex. medicintekniska produkter eller termisk byggnadsisolering, och därför är det lämpligt att använda begreppet "engångsplast" och samtidigt fastställa den förväntade livslängden för produkten, eller produkter som kan upplösas, t.ex. leksaker, förslutningar osv.

Ändringsrekommendation 6

Artikel 3.15 (ny) efter 3.14

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
	(15) plast som bryts ned i vattenmiljö, biologiskt nedbrytbara modifierade naturliga polymerer och syntetiska polymerer definieras inte som "plast".

Motivering

Plastmaterial uppvisar mycket olika beteenden i miljön. Naturliga polymerer är utan undantag biologiskt nedbrytbara, medan vissa syntetiska polymerer också är biologiskt nedbrytbara. Enligt ASTM D6002 är biologiskt nedbrytbar plast sådan plast som kan brytas ned biologiskt i en kompost, så att materialet inte urskiljbart med ögat och bryts ned till koldioxid, vatten, oorganiska föreningar och biomassa i en takt som överensstämmer med kända komposterbara material.

Ändringsrekommendation 7

Artikel 4.1

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
1. Medlemsstaterna ska vidta nödvändiga åtgärder för att på ett betydande sätt minska förbrukningen av de plastartiklar för engångsbruk som ingår i förteckningen i del A i bilagan på sitt territorium senast den ... [sex år efter sista datum för införlivande av detta direktiv]. Dessa åtgärder kan omfatta nationella mål för minskad förbrukning, åtgärder som säkerställer att återanvändbara alternativ till produkterna i fråga tillhandahålls slutkonsumenterna vid försäljningsstället, ekonomiska instrument såsom att säkerställa att plastartiklar för engångsbruk inte erbjuds slutkonsumenterna kostnadsfritt vid försäljningsstället. Dessa åtgärder kan variera beroende på miljöpåverkan av de produkter som avses i första stycket.	1. Utan att det påverkar artikel 18 i direktiv 94/62/EG ska medlemsstaterna vidta nödvändiga åtgärder för att på ett betydande sätt minska förbrukningen av de plastartiklar för engångsbruk som ingår i förteckningen i del A i bilagan på sitt territorium senast den ... [sex år efter sista datum för införlivande av detta direktiv]. Dessa proportionerliga och icke-diskriminerande åtgärder kan omfatta nationella mål för minskad förbrukning, åtgärder som säkerställer att återanvändbara alternativ till produkterna i fråga tillhandahålls slutkonsumenterna vid försäljningsstället, ekonomiska instrument såsom att säkerställa att plastartiklar för engångsbruk inte erbjuds slutkonsumenterna kostnadsfritt vid försäljningsstället. Dessa åtgärder kan variera beroende på miljöpåverkan av de produkter som avses i första stycket. Medlemsstaterna eller deras lokala och regionala myndigheter bör också kunna begränsa användningen av andra plastartiklar för engångsbruk än de som anges i del A i bilagan på sitt territorium av särskilda anledningar inom väl avgränsade områden, i syfte att skydda de känsligaste ekosystemen, specifika biotyper såsom naturreservat, skärgårdar och floddeltan eller den naturliga miljön i Arktis.

Motivering

Sjunde miljöhandlingsprogrammet fram till 2020 har som första prioriterat mål "att skydda, bevara och stärka unionens naturkapital". Detta är väsentligt i de känsligaste ekosystemen, inklusive dem med specifika biotyper och tillhörande ekosystem, våtmarker och grunda vatten, bergsområden och nordiska naturmiljöer, särskilt miljön i Arktis.

Hänvisningen till artikel 18 i direktiv 94/62/EG om förpackningar och förpackningsavfall bör säkerställa överensstämmelse mellan det redan antagna direktivet och det här förslaget. Åtgärder som har antagits av medlemsstaterna bör vara proportionerliga och icke-diskriminerande.

Ändringsrekommendation 8

Artikel 4.1

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
1. Medlemsstaterna ska vidta nödvändiga åtgärder för att på ett betydande sätt minska förbrukningen av de plastartiklar för engångsbruk som ingår i förteckningen i del A i bilagan på sitt territorium senast den ... [sex år efter sista datum för införlivande av detta direktiv]. Dessa åtgärder kan omfatta nationella mål för minskad förbrukning, åtgärder som säkerställer att återanvändbara alternativ till produkterna i fråga tillhandahålls slutkonsumenterna vid försäljningsstället, ekonomiska instrument såsom att säkerställa att plastartiklar för engångsbruk inte erbjuds slutkonsumenterna kostnadsfritt vid försäljningsstället. Dessa åtgärder kan variera beroende på miljöpåverkan av de produkter som avses i första stycket.	1. Medlemsstaterna ska vidta nödvändiga åtgärder för att på ett betydande sätt minska förbrukningen av de plastartiklar för engångsbruk som ingår i förteckningen i del A i bilagan på sitt territorium senast den ... [sex år efter sista datum för införlivande av detta direktiv]. Dessa åtgärder kan omfatta nationella mål för minskad förbrukning, åtgärder som säkerställer att återanvändbara alternativ till produkterna i fråga tillhandahålls slutkonsumenterna vid försäljningsstället, ekonomiska instrument såsom att säkerställa att plastartiklar för engångsbruk inte erbjuds slutkonsumenterna kostnadsfritt vid försäljningsstället. Dessa åtgärder kan variera beroende på miljöpåverkan av de produkter som avses i första stycket. Medlemsstaterna bör aktivt främja innovation och investeringar i syfte att hitta cirkulära lösningar för att stödja potentialen för tillväxt inom turism och den blå ekonomin.

Motivering

Att lösa frågor kring plastavfall från engångsartiklar, och återvinning av plast i allmänhet, ingår plaststrategin för att stimulera innovation och investeringar till fördel för cirkulära lösningar, till exempel EU:s finansiering av forskning genom Horisont 2020 och de europeiska struktur- och investeringsfonderna. Forskning och utveckling räcker dock inte: det finns också ett akut behov av finansiering till pilottestning och demonstration.

I 2017 års strategi för EU:s yttersta randområden erkänns dessa områdens tillväxtpotential inom turism och den blå ekonomin samt den cirkulära ekonomin. Detta omfattar alla europeiska havsområden och bör också inbegripa viktiga sjöområden.

Ändringsrekommendation 9

Artikel 9

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Medlemsstaterna ska vidta nödvändiga åtgärder för att senast 2025 separat samla in avfall i form av plastartiklar för engångsbruk som förtecknas i del F i bilagan motsvarande 90 % av sådana plastartiklar för engångsbruk som släpps ut på marknaden under ett visst år räknat i vikt. För att uppnå detta mål får medlemsstaterna bland annat a) införa pantsystem, eller	Medlemsstaterna ska vidta nödvändiga åtgärder för att senast 2025 separat samla in avfall i form av plastartiklar för engångsbruk som förtecknas i del F i bilagan motsvarande 90 % av sådana plastartiklar för engångsbruk som släpps ut på marknaden under ett visst år räknat i vikt. För att uppnå detta mål får medlemsstaterna bland annat a) införa pantsystem, genom att undersöka möjligheten att samordna eller harmonisera sådana system på EU-nivå, eller

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
b) fastställa mål för separat insamling för relevanta system för utökat producentansvar.	b) fastställa mål för separat insamling för relevanta system för utökat producentansvar, inbegripet, om relevant, incitament för att överskrida målen. c) i enlighet med avfallshierarkin återvinna delar av plastavfallet kemiskt i form av polymerer, monomerer eller andra kemiska produkter eller energi genom kontrollerad förbränning. Kontrollerad förbränning är att föredra när plasten inte kan återvinnas på andra sätt till en försvarlig kostnad eller när materialåtervinning skulle innebära större koldioxidavtryck än förbränning.

Motivering

Nya pantsystem kan utgöra ett viktigt steg mot att ta itu med problemet, men ska om så är möjligt samordnas på EU-nivå.

Ett system med fasta mål för separat insamling bör alltid även inbegripa särskilda bonusar för regioner eller lokala myndigheter som vill överskrida målen, i syfte att undvika att de uppsatta målen demotiverar dem som har kommit längst.

I vissa fall måste dock delar av plastavfallet återvinnas kemiskt i form av polymerer, monomerer eller andra kemiska produkter eller energi genom kontrollerad förbränning.

Ändringsrekommendation 10

Artikel 10

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Medlemsstaterna ska vidta åtgärder för att informera konsumenter av de plastartiklar för engångsbruk som förtecknas i del G i bilagan och fiskeredskap som innehåller plast om följande:	Medlemsstaterna ska i samarbete med de lokala och regionala myndigheterna vidta nödvändiga åtgärder för att informera konsumenter av de plastartiklar för engångsbruk som förtecknas i del G i bilagan och fiskeredskap som innehåller plast om följande:
a) Tillgängliga återanvändningssystem och avfallshanteringsalternativ för dessa produkter och fiskeredskap som innehåller plast samt bästa praxis för sund avfallshantering som utförs i enlighet med artikel 13 i direktiv 2008/98/EG.	a) Tillgängliga återanvändningssystem och avfallshanteringsalternativ för dessa produkter och fiskeredskap som innehåller plast samt bästa praxis för sund avfallshantering som utförs i enlighet med artikel 13 i direktiv 2008/98/EG.
b) Effekterna av nedskräpning och annat olämpligt bortskaffande av dessa produkter och fiskeredskap som innehåller plast på miljön, i synnerhet på den marina miljön.	b) Effekterna av nedskräpning och annat olämpligt bortskaffande av dessa produkter och fiskeredskap som innehåller plast på miljön, i synnerhet på den marina miljön.

Motivering

Lokala och regionala myndigheters viktiga roll i insamling och hantering av avfall måste beaktas i medvetandehöjande åtgärder i samarbete med medlemsstaterna.

Ändringsrekommendation 11*Artikel 11*

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
Varje medlemsstat ska säkerställa att de åtgärder som vidtas för att införliva och genomföra detta direktiv utgör en integrerad del av och är förenliga med dess program och åtgärder som genomförs i enlighet med artikel 13 i direktiv 2008/56/EG för de medlemsstater som har marina vatten, de åtgärdsprogram som genomförs i enlighet med artikel 11 i direktiv 2000/60/EG, de avfallsplaner och avfallsföregbyggande program som genomförs i enlighet med artiklarna 28 och 29 i direktiv 2008/98/EG samt de mottagnings- och hanteringsplaner för avfall som genomförs enligt unionslagstiftningen för hantering av avfall från fartyg.	Varje medlemsstat ska säkerställa att de åtgärder som vidtas för att införliva och genomföra detta direktiv utgör en integrerad del av och är förenliga med dess program och åtgärder som genomförs i enlighet med artikel 13 i direktiv 2008/56/EG för de medlemsstater som har marina vatten, de åtgärdsprogram som genomförs i enlighet med artikel 11 i direktiv 2000/60/EG, de avfallsplaner och avfallsföregbyggande program som genomförs i enlighet med artiklarna 28 och 29 i direktiv 2008/98/EG samt de mottagnings- och hanteringsplaner för avfall som genomförs enligt unionslagstiftningen för hantering av avfall från fartyg.
De åtgärder som medlemsstaterna vidtar för att införliva och genomföra artiklarna 4–9 ska vara förenliga med unionens livsmedelslagstiftning i syfte att säkerställa att livsmedelshygienen och livsmedelssäkerheten inte äventyras.	De åtgärder som medlemsstaterna vidtar för att införliva och genomföra artiklarna 4–9 ska vara förenliga med unionens konsumentskydds- och livsmedelslagstiftning i syfte att säkerställa att livsmedelshygienen och konsument-säkerheten inte äventyras.

Motivering

Det är avgörande att säkerställa att förpackningens funktion och den viktiga roll den spelar i att tillhandahålla höga standarder för livsmedelshygien, livsmedelssäkerhet, folkhälsa och konsumentskydd inte äventyras.

Ändringsrekommendation 12*Artikel 15.2*

Kommissionens textförslag	ReK:s ändringsförslag
2. Kommissionen ska lämna in en rapport om de huvudsakliga resultaten av den utvärdering som genomförts i enlighet med punkt 1 till Europaparlamentet, rådet och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén.	2. Kommissionen ska lämna in en rapport om de huvudsakliga resultaten av den utvärdering som genomförts i enlighet med punkt 1 till Europaparlamentet, rådet, Regionkommittén och Europeiska ekonomiska och sociala kommittén.

Motivering

Det här direktivet har stor betydelse för lokala och regionala myndigheter, i synnerhet för deras roll inom insamling och hantering av avfall. Europeiska regionkommittén måste inkluderas i utvärderings- och översynsprocessen.

II. POLITISKA REKOMMENDATIONER**EUROPEISKA REGIONKOMMITTÉNS STÅNDPUNKT****Allmänt**

1. ReK understryker att plast i dess många användningsformer är mycket viktigt för det moderna samhället och att dess säkerhet och effektivitet håller på att förbättras. Samtidigt har nackdelarna med plastavfall har blivit helt uppenbara och det behövs kraftfulla åtgärder för att lösa problemet.

2. Vi välkomnar kommissionens förslag till direktiv om minskning av vissa plastprodukters inverkan på miljön, men noterar att dess tillämpningsområde är tämligen begränsat. I stället för att bara göra en förteckning över ett begränsat antal plastföremål som påträffas på stränder och förbjuda dem krävs på lång sikt en mer heltäckande ansats i enlighet med EU-strategin för plast och EU:s strategi för en cirkulär ekonomi för att främja de grundläggande förändringar som är nödvändiga för att ta itu med det här problemet och som även omfattar alla miljöer, samt en bred politisk samstämmighet med paketet om den cirkulära ekonomin.

3. I detta sammanhang ber vi Europeiska kommissionen att presentera en omfattande konsekvensbedömning som tydligt anger de föreslagna åtgärdernas sociala, ekonomiska och miljömässiga följder.

4. ReK efterlyser tydligare definitioner av begreppen "plast" och "plastartiklar för engångsbruk" särskilt definitionen av "plastartiklar för engångsbruk", som ofta är produkter som är helt eller delvis tillverkade av plast. IUPAC:s (International Union of Pure and Applied Chemistry) definition rekommenderas här.

5. Enligt EU:s lagstiftning är det olagligt att dumpa plastavfall i deponier. Om inte ny teknik och nya metoder för plaståtervinning utvecklas snabbt finns det dock en risk att förbudet kommer att leda till ökade transporter av plastavfall till tredje länder med mindre utvecklade avfallshanteringssystem och en otillräcklig plaståtervinning, vilket kan komma att öka det marina plastavfallet.

6. ReK understryker att EU:s plaststrategi redan omfattar särskilda åtgärder för mikroplast, som också är kopplade till plastskräp.

7. Kommittén upprepar sin uppmaning om att minska plastavfallet i alla avseenden, för att skydda såväl havsmiljöer som ekosystemen i allmänhet. Det är mycket viktigt att öka återvinningen och materialåtervinningen av plast, i enlighet med avfallshierarkin.

Överensstämmelse med befintliga principer

8. ReK betonar att plast har en mängd användningsområden, där den begränsar och förhindrar andra förluster, exempelvis livsmedelsförpackningar som används för att minska kvalitativa och kvantitativa näringsmässiga förluster.

9. I EU:s plaststrategi framhålls biologiskt nedbrytbar plast som ett alternativ till mekanisk och kemisk materialåtervinning när det löser problem i samband med kontaminering. Pappförpackningar bör i större utsträckning användas som ett alternativ här.

10. Enligt ramdirektivet om en marin strategi ska medlemsstaterna uppnå en god miljöstatus för sina marina vatten senast 2020. Kraven är särskilt stränga för känsliga ekosystem, t.ex. grunt vatten och nordiska akvatiska system, på grund av känsligheten hos dessa naturliga miljöer och deras långsamma återhämtning från stress. Direktivet bör utvidgas till att omfatta hela det akvatiska ekosystemet.

11. ReK betonar i linje med direktivet om rening av avloppsvatten från tätbebyggelse att moderna vattenreningsverk effektivt kan avskilja makroplastföroreningar, och uppmanar till att denna teknik ska tillämpas på ett konsekvent sätt i hela Europa. Samtidigt medför marktäckningsmaterial som produceras av slam från avloppsreningsvattnen en risk för mikroplastavfall. Det måste utvecklas fler metoder för att avskilja plastavfall från konstgjort marktäckningsmaterial.

12. Kommittén är övertygad om att avrinningsvatten, dränering av regnvatten och smältande snö i städer måste beaktas i förslaget. När den globala uppvärmningen leder till extrem nederbörd bör snödumpning i hav och sjöar förbjudas.

13. ReK påpekar att förslaget endast behandlar en del av problemet med marint plastskräp. Sjöfarts- och båtportsverksamhet i europeiska hav bör noga kontrolleras och regleras för att förhindra avfallsdumpning i hav och sjöar för avfallshantering på land, särskilt i Medelhavet och Östersjön.

Subsidiaritetsprincipen (för icke-exklusiv befogenhet) och proportionalitetsprincipen

14. Vi inser att problemet med plastföroreningar och marint skräp är gränsöverskridande till sin natur och därför inte kan hanteras på egen hand av medlemsstater som delar samma hav och vattenvägar. Av denna anledning samt på grund av behovet av att undvika en fragmentering av den inre marknaden anser ReK att det föreliggande förslaget tillför genuint mervärde på EU-nivå och ligger i linje med subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna.

15. Vi vill understryka att problemet bör åtgärdas vid källan och bör lösas genom att minska det icke nedbrytbara plastavfall som kommer in i ekonomin. I de fall problem dock måste åtgärdas nedströms, till exempel när regionala och kommunala vattenreningsanläggningar måste hantera rening av mikroplaster, ska regionerna och kommunerna kompenseras med full med kostnadstäckning för dessa åtgärder och kostnaderna ska avkrävas producenterna.

16. Vi är övertygade om att återvinning av plastavfall bör ske i närheten av den plats där avfallet slängdes för att undvika transporter.

17. ReK efterlyser en ändrad produktutformning och en övergång till mer hållbara plaster och alternativ till plast. På grund av risken för fragmentering av marknaden bör medlemsstaterna enas om ett gemensamt pantsystem för plastförpackningar, särskilt förpackningar av vätskor. När det gäller kapsyler och lock till dryckesförpackningar, vore det lämpligt att använda återvinningsbara fiberbaserade lösningar. När det gäller engångsprodukter, särskilt hygienprodukter, bör EU främja biologiskt nedbrytbara alternativ.

18. Kommittén stöder tillämpningen av principen om att förorenaren betalar, även när det gäller fiskeredskap, och betonar behovet att införa nya lösningar för miljövänliga fiskeredskap, bland annat biologiskt nedbrytbara alternativ till överkomligt pris, och, om möjligt, utrusta nät med spårningsteknik och upprätta ett digitalt rapporteringssystem för förlorad utrustning.

19. Med tanke på skillnaderna mellan medlemsstaterna och hur de organiserar sin avfallshantering, menar vi att det behövs mer flexibilitet kring de lämpligaste metoderna för att hantera alla icke återvinningsbara plasttyper. Det finns ett behov av att utveckla ett system för avfallsinsamling som samlar in det plastavfall som uppstår under kommersiell verksamhet till havs eller som samlas in i marina miljöer i syfte att förhindra att avfall dumpas till havs.

Föreslagna åtgärder

20. Vi stöder de fyra alternativ eller scenarier som presenteras i dokumentet. Informationskampanjer, frivilliga åtgärder och märkning skulle kunna öka allmänhetens medvetenhet och därmed påverka konsumenternas beteende. Frågan är huruvida detta skulle räcka för att förändra människors faktiska beteende på lång sikt, vilket är själva kärnan i problemet.

21. ReK föreslår följande åtgärder:

- a. Märkningskrav är viktigt för att informera konsumenterna om lämpligt bortskaffande av avfall eller vilka bortskaffandesätt eller metoder som bör undvikas (i synnerhet för engångsartiklar av fiber såsom våtservetter), men det krävs aktivt stöd för att utveckla miljömässigt hållbara alternativ, såsom biologiskt nedbrytbara icke-vädda produkter.
- b. Begränsningarna för utsläppande på marknaden av plastartiklar för engångsbruk för vilka det finns lättillgängliga alternativ bör utvidgas betydligt och omfatta fler engångsartiklar än t.ex. sugrör.
- c. De allmänna minskningsmålen, särskilt för serveringsförpackningar (för snabbmat, t.ex. muggar, livsmedelsförpackningar) bör skärpas, med rekommendationer om återvinningsbara och biologiskt nedbrytbara alternativ, samtidigt som medlemsstaterna ges utrymme att själva välja hur de ska uppnås.
- d. Åtaganden från återförsäljare för att minimera försäljningen av plastartiklar för engångsbruk på grundval av bindande överenskommelser kan erbjudas som ett alternativ till utökat producentansvar för alla produkter som inte omfattas av marknadsbegränsningsåtgärder.
- e. Där plastanvändning är nödvändigt i primärproduktionen av livsmedel (t.ex. fiskeredskap och plastfilmer inom jordbruket), bör man sörja för nya tekniska lösningar för att samla in materialet efter varje användning och ekonomiska incitament för återvinning och återanvändning.
- f. Produktutformningsåtgärderna bör också utvidgas till att omfatta tjänsteutformning, såsom redan är fallet i flera medlemsstater (t.ex. dryckesflaskor där korken är fäst vid flaskan).

22. Vi vill att direktivet om förpackningar och förpackningsavfall, som fastställer mål för minskad förbrukning för tunna plastbärkassar och mycket tunna plastbärkassar, ska utvidgas till att omfatta alla tunna förpackningsmaterial som tillverkas av icke nedbrytbara material.

23. ReK föreslår att fiskeredskap ska tillhandahållas genom leasingavtal där ett separat företag ansvarar för materialinsamling och materialåtervinning. Tekniska åtgärder för att upptäcka och hitta förlorade fiskeredskap skulle kunna utvecklas.

24. Konsumentförpackningar med polymerbeläggning som inte fylls på på försäljningsstället, exempelvis mjölkkartonger, bör inte omfattas av definitionen för "plastartikel för engångsbruk".

Lagstiftningens ändamålsenlighet och förenkling

25. ReK efterlyser incitament och stödåtgärder för mer än 50 000 små och medelstora företag inom plastsektorn för att ta fram alternativa produkter till icke-nedbrytbara engångsartiklar av plast. Det är viktigt att underlätta marknadstillträdet för nya alternativa material och alternativa produktutformningar genom innovationsprogram och investeringsstöd för att ändra processer.

26. Vi anser att frivilliga avtal med återförsäljare för att begränsa försäljningen av engångsartiklar i plast bör främjas, under förutsättning att genomförandet och ändamålsenligheten kan övervakas ordentligt.

27. Det är nödvändigt att ha marknadsbegränsningar för engångsplast som importeras till EU.

Budgetkonsekvenser

28. Kommittén betonar att incitament, stöd för utveckling och skärpt kontroll samt åtgärder för att rensa upp avfall från engångsartiklar i plast bör finansieras genom skatter på import och tillverkning av engångsplast.

Bryssel den 10 oktober 2018.

*Europeiska regionkommitténs
ordförande*

Karl-Heinz LAMBERTZ